

op til en skærpelse i forhold til de strenge krav, som allerede er gældende i dag. Der vil kun kunne gives tilladelse til abort, hvis der er fare for, at barnet på grund af arvelige anlæg eller beskadigelse eller sygdomme i fostertilstanden vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, og at disse omstændigheder med afgørende vægt taler for, at der foretages svangerskabsafbrydelse.

Det tror jeg er meget vigtigt at holde fast i, for så snart vi kommer til at tale om retten til svangerskabsafbrydelse, ja, så er det meget vigtigt, at man er præcis, sådan at man ikke også skaber en unødigt angst eller forvirring ude i vores samfund.

Jeg er meget enig med fru Gitte Seeberg i nødvendigheden af at foretage en meget grundig rådgivning og vejledning af gravide kvinder, som ønsker provokeret abort. Når vi ikke har taget det med her i lovforslaget, er det, fordi det, om jeg så må sige, ligger uden for det justitsministerielle område og i høj grad er sundhedsministerens gebet, og som alle ved, er det et område, der arbejdes meget indgående med.

Som flere ordførere har været inde på, får vi med lovgivningen her på samme vis som de andre nordiske lande et levedygtighedskriterium ind i vores svangerskabsafbrydelseslov, hvis Folketinget vedtager lovforslaget, men på en måde, hvor det adskiller sig væsentligt fra den debat, vi havde, foranlediget af Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag nr. B 69 i folketingssamlingen 1998 og 1999, hvor der blev lagt en fikseret grænse. Vi tager udgangspunkt i den enkelte kvinde, den enkelte kvindes situation og den enkelte kvindes foster, og det er det, som giver mulighed for, at der også kan være dispensationsadgang for de sene provokerede aborter.

Jeg synes, det er den rigtige balance, vi har fundet, og jeg er glad for, at mange ordførere har tilkendegivet, at de er enige i den balance. Jeg håber således, at vi vil få en konstruktiv og frugtbar debat under udvalgsbehandlingen. Vi skal i hvert fald fra Justitsministeriets side være til rådighed over for Folketingets Retsudvalg med at besvare alle de mere teknisk betonedede spørgsmål, der måtte være, men selvfølgelig også tage del i den etiske debat, der også vil komme i forlængelse af forslaget her.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 50:
Forslag til lov om ændring af lov om stats-tilskud til energibesparelser m.v. i erhvervs-virksomheder. (Brancheopdeling og udvidelse af kredsen af tilskudsberettigede).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 27/10 99).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 51:
Forslag til lov om ændring af lov om stats-tilskud til dækning af udgifter til kuldiioxid-afgift i visse virksomheder med et stort energiforbrug. (Ændring af promskriteriet, bundfradrag og tilskud til energiafgift af rumvarme og varmt vand m.v.).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 27/10 99).

6) Første behandling af lovforslag nr. L 52:
Forslag til lov om ændring af lov om kuldiioxidafgift af visse energiprodukter, lov om afgift af naturgas og bygas, lov om afgift af elektricitet, lov om energiafgift af visse mineralolieprodukter m.v. og lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. (Ændring af proceslisten og afgift af rumvarme).
Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 27/10 99).

7) Første behandling af lovforslag nr. L 53:
Forslag til lov om ændring af lov om Arbejds-markedets Tillægspension. (Kompensation for arbejdsgivernes bidrag).
Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 27/10 99).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Da vi i 1995 vedtog lovkomplekset om de grønne afgifter for erhvervslivet, var alle nok klar over, at det var en meget stor mundfuld, vi dengang tog. Siget var imidlertid klart nok: Det var spørgsmålet om renere produktion, det var spørgsmålet om mindre ressourceforbrug og ikke mindst mindre udledning af miljøskadelige stoffer.

Succeskriteriet afhænger nok lidt af, med hvilke øjne man ser på det. Jeg vil tro, at erhvervslivet gerne havde været det her foruden, men tallene viser jo rent faktisk helt tydeligt nu her efter 3 år godt og vel, at vi endda har fået en større produktion med en marginal stigning i energiforbruget, og vi har helt klart fået en mindre udledning. Og når man så dertil lægger de teknologiske gevinster og almindelig nytænkning, som også er tilført de forskellige virksomheder i den her proces, så er der rent faktisk tale om gevinster både på produktions- og miljøsidens.

Alligevel må det være indlysende, at de belastningsindeks, som blev udfærdiget dengang, jo ikke på alle områder kunne være fuldt korrekte. Og det har også vist sig.

Så derfor var der altså indarbejdet en planlagt revision. Den foreligger nu her, ja, den forelå allerede i februar i dette år. Og med baggrund i denne rapport samt med baggrund i en række høringssvar, også med input fra erhvervsministerens specielle gruppe, der hedder »Industriens Udviklingsgruppe«, fremsætter regeringen så nu tre lovforslag nr. L 50, nr. L 51 og nr. L 52 som reguleringslove for de grønne afgifter og som det fjerde element en finansieringslov.

Af evalueringsgruppens rapport fremgår det, at man nok ikke havde været helt opmærksom på, at netop eller specielt fremstillingserhvervene i industrisektoren har haft problemer, og derfor opererer man så i lovforslaget med en ny pulje på 175 mio. kr., som kan søges, ikke bare primært, men specielt af disse erhvervsaktiviteter, dog sådan, at man udvider kredsen, sådan at også offentlige produktionsvirksomheder kan komme ind i billedet, hvilket ikke har været tilfældet tidligere. Målet er stadig væk fortsat energieffektivisering og en fortsat begrænsning af CO₂-udledningen.

Der gøres også opmærksom på, at af den oprindelige pulje – som jo var temmelig stor,

nemlig 1,8 mia. kr. – til formålet, er der altså stadig væk penge tilbage, og de kan så selvfølgelig søges bredt af erhvervslivet.

I forlængelse heraf sker der også en ændring af muligheden for dækning af udgifter til CO₂-afgiften, og det sker ikke mindst i relation til rumvarmeafgiften. Selv om beregningsgrundlaget – det såkaldte promsgrundlag – med værditilvækst i virksomheden strammes en anelse, så er der ikke noget, der tyder på, at det i sig selv skulle være en hindring for, at virksomhederne kan søge om godtgørelse af denne CO₂-afgift, fordi langt, langt de fleste virksomheder rent faktisk allerede har en værditilvækst, der overstiger de oprindelige 3 pct. i den oprindelige lov. Så det her er bare en præcisering af, at der skal virkelig være tale om en værditilvækst, når man hæver den til 4 pct.

Man regner også med nu i lovforslaget, at hele rumvarmeudgiften kan indregnes i beregningsgrundlaget. Det er jo nok et af de områder, der er ganske centrale i revisionen her. Rumvarmeafgiften har været svær at definere. Det har været svært at udskille, hvad er varme til proces, og hvad er varme til miljø bredt.

Endelig fjernes, i hvert fald delvis, bundfradrag, de beløb, man skulle tåle selv, inden man kunne lave en beregning på godtgørelsen. Det er ikke mindst gartnerierne, der får glæde af det. Det har også været problemet.

Energitester, også inden man går i gang med en handlingsplan for den enkelte virksomhed, skulle jo egentlig fornyes, hver gang man skulle have et nyt projekt i gang. Det har man så ændret i forslaget til, at der bliver en opfølgende funktion, nemlig en form for energiledelsessystem. Det er i hvert fald en administrativ forenkling, og det er også en ren økonomisk lettelse. Det er hele øvelsen i det hele taget i det pågældende lovforslag.

Endelig er det tredje af lovforslagene, der omtaler de grønne afgifter direkte, mere rettet mod specifikke brancher. Her er igen et problem, hvor vi har set spørgsmålet: Let og tung proces, hvem kan få tilskud til hvad? Det har i sig selv været et problem. Bl.a. igen her også om rumvarmen i produktionshaller: Hvor meget er nødvendigt for produktionen som sådan? Det gælder også igen her for gartnerierne: Vækst, lys, hvad er det? Er det produktionsenergi, eller er det bare almindelig belysning i arbejdsmiljøet?

Det er helt klart, at disse udvidelser af muligheder på de her mere specifikke områder er

en lettelse. Dermed ikke sagt, at det er lettelse nok for de pågældende. Men det er helt klart i den ånd, hvori høringssvarene har sagt, at her er problemer. Det har man taget højde for i lovforslagene, og det finder vi i Socialdemokratiet meget positivt.

I det hele taget finder vi, at det er relevant, og det er rimeligt med de forslag, der ligger. Dels selvfølgelig at man følger op – det var jo forudsætningen i den oprindelige lovgivning, at man laver revisionen nu – og at resultatet nu også foreligger i en form, som vi i Socialdemokratiet kan anbefale.

Men som det sidste element ligger der en finansieringslov, for med de justeringer, der finder sted, hvis lovene bliver vedtaget, som de er fremlagt, så bliver der altså en margin, en statslig merudgift på 270 mio. kr.

Det har jo aldrig været tanken med de oprindelige grønne afgifter, at der skulle ligge en direkte statslig finansiering i hele øvelsen her. Så derfor er det fjerde lovforslag i pakken et finansieringsforslag for de 270 mio. kr., og det kan ske ved nedsættelse af arbejdsgivernes ATP-reduktion, svarende til de 270 mio. kr. Refusionen er jo i sig selv et marginalt beløb, når man ser, at erhvervs- eller lønskatterne, som man også kan kalde dem, på erhvervslivet faktisk svarer til 2 mia. kr. Så det mener vi er et fornuftigt og et rimeligt forslag.

Så samlet set kan jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale alle fire lovforslag.

Helga Moos (V):

Så har vi fået endnu en justering af den grønne afgiftspakke fra 1995. Den oprindelige er ikke brugt op endnu, men nu kommer der så en justering. Og, helt ærligt, med den lange række af justeringer, som der har været, siden den er kommet, kan man da kun sige, at oprindelig så har det da godt nok været en ringe lov. Man kan sige, at de justeringer, der kommer, er rigtige gavepakker for dem, der modtager justeringerne. Og det viser jo kun, at man har virkelig taget hårdt fat til at begynde med, når man så kan komme her og dele ud, sådan at de alle sammen kan blive glade.

Jeg skal love for, at folk rundtomkring, der skal have penge nu, er glade. Men altså, det er jo lidt ligesom, hvis man først lægger rebet om halsen på folk og så bagefter tager det af, jamen så er de da selvfølgelig glade. Men kunne man ikke have ladet være med at lægge det om hal-

sen på dem fra begyndelsen? Det havde der været lidt plan i.

Når vi så ser på lovforslag nr. L 50, undrer det mig, at der ikke er mere sammenhæng i det, der foregår i øjeblikket i Energiministeriet. Vi skal til at i gang med en energisparelovgivning, der virkelig vil noget, som skulle have perspektiver, og så kommer vi med sådan en gnidret energisparelov, som er rettet mod industrien. 175 mio. kr. er sat af, og når vi så ser, hvad vi får for pengene, jamen så får vi CO₂-reduktion til en krone pr. 500 gram. Og når jeg lige regner det om i hovedet, så får vi en CO₂-reduktion, der svarer til 2000 kr. pr. ton.

Det kan vi gå ud at købe i verden til betydelig billigere penge. Bare i Danmark kan vi da få det for et par hundrede kr. pr. ton CO₂-reduktion, så vi køber simpelt hen bare lige en CO₂-reduktion til en overpris her. Men det er måske heller ikke CO₂-reduktionen, vi er ude på at købe, det er måske energieffektivisering af selve industrien. Men så skulle man da have sagt det. Så skulle man have sagt: Vi vil godt give et tilskud til, at vores danske industri kan komme til at køre effektivt og så ladet være med at pakke det ind i CO₂-reduktion. Hvis det er det, der er målet, så skal vi have mere for pengene. Så kan vi kontakte Elsparefonden og få dem til at hjælpe os.

Når det gælder energiledelse, og at det skulle lette de administrative byrder, så vil vi da i hvert fald følge op på det og se, om det også kommer til at være en administrativ lettelse. Det bliver vi nødt til at holde snor i, men hvis det bliver en administrativ lettelse, så skal vi da sige tak.

Jeg vil sige: Det bedste i den samlede pakke her er, at alle forsyningsvirksomhederne, dem, der er på markedsvilkår, nu kan komme ind og deltage med finansieringen af industrielle kraftvarmeværker, og de kan få de samme forhold, som industrien har haft indtil nu. Så det er da fornuftigt, og det er i øvrigt i forlængelse af elreformaftalen, så det er godt.

At de offentlige virksomheder nu også kan komme ind, ved jeg ikke, hvad jeg skal mene om, men jeg skal i hvert fald have undersøgt, hvor mange det er, så det ikke er dem, der løber med pengene. Det offentlige skal ikke give til det offentlige.

At bundfradragsreglerne fjernes, og at der kan laves fællesaftaler, er en fordel, og jeg skal hilse fra gartnerne og sige tak.

At hotellerne og badelandene kan komme med ind var på tide. De skulle aldrig have været holdt ude. Og så ændring af promskriteriet. Der er ikke ret mange i det her land, der har forstået, hvad promskriteriet går ud på eller i hvert fald, hvordan man beregner det. Så hvad angår ændringerne, kan jeg forstå, at der bliver noget arbejde for dem, der er eksperter.

Kim Andersen (V):

Jeg skal på Venstres vegne sige et par ord om lovforslag nr. L 52, som vedrører ændring af proceslisten og afgift af rumvarme.

Jeg skal allerførst slå fast, at det lovforslag, vi her behandler, jo er en udløber af den grønne afgiftspakke fra 1995, og den stemte Venstre nej til. Vi har ikke lod og del i dette lovkompleks, og det har vi ikke, fordi vi allerede dengang mente, det var noget mismask og noget vanskeligt lovstof at administrere, og at det alt andet lige betød konkurrenceevneforringelser for en lang række af vore basale erhverv.

Sådan er det stadig. Det er stadig vores grundholdning til problematikken og også til de lovforslag her, som vi er mere end skeptiske over for.

Når det så er sagt, så er L 52 jo udtryk for, at regeringen erkender, at man har problemer; der er ting, der skal justeres i forhold til nogle væsentlige erhverv og af hensyn til beskæftigelsen. Det er bedre at erkende den slags ting sent end aldrig, og det anerkender vi. Vi vil i udvalget stille en række spørgsmål til substansen i L 52. Vi vil koncentrere os lidt om, hvorfor man har lagt sniifladerne inden for de forskellige brancher i relation til refusionssatserne, som man har, men det vil vi senere vende tilbage til.

Jeg vil allerede nu bebude, at vi efterlyser, hvorfor man ikke på proceslisten har medtaget turisterhvervet i forbindelse med virksomheder, som kunne få refunderet afgift på rumopvarmning, så det må ministeren godt allerede nu forberede sig på at svare på.

Vi er kritiske over for problemstillingen, men vi vil naturligvis se på sagen i udvalget.

Erling Oxdam (V):

Som det er fremgået af de to Venstreordføreres indlæg vedrørende L 50, L 51 og L 52, er Venstre ikke videre venlig stemt over for justeringen af de grønne afgifter. Så hvorfor skulle Venstre støtte L 53, som skal skaffe en finansiering på 270 mio. kr. til et formål, vi ikke egentlig bryder os om?

Derudover kunne man spørge: Hvorfor skal pengene til loven om ændring af lov om stats-tilskuddet til energibesparelser skaffes ved at forringe forholdene for de selvstændige erhvervsdrivende, nemlig ved at nedsætte kompensationsbeløbet for arbejdsgivernes andel af ATP-bidraget til deres fuldtidsansatte med 198 kr. om året pr. medarbejder? Nok sagde ordføreren fra Socialdemokratiet, at det var et marginalt beløb, men det er dog alligevel, specielt i løntunge virksomheder, et beløb, der kan mærkes.

Man har fornemmelsen af, at det har frydet regeringen at hente pengene hos arbejdsgiverne. Der er jo slet ingen sammenhæng imellem de tre udgiftslove og L 53. Jeg synes, at arbejdsministeren skulle have nægtet at medvirke til dette lovforslag. Han skulle hellere have foreslået en total ændring af den såkaldt grønne afgiftspakke.

Hvis man taler om ligestilling, så står der i lovforslaget, at der ikke er nogen problemer. Det kan man i hvert fald ikke sige er tilfældet vedrørende forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Der er efter Venstres mening i høj grad tale om netop en forskelsbehandling. Venstre kan ikke støtte dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er til hr. Kim Andersen, Venstres ordfører, der før sagde, at man var meget bekymret for erhvervslivets konkurrenceevne med hensyn til de grønne afgifter. Ja, det er Dansk Folkeparti sandelig også. Men der ligger ligesom lidt dobbeltmoralisk i, at man så har været deltager i elreformen – jeg ved godt, at distributionsafgiften er gradueret – der lægger store afgifter på erhvervslivet tillige med det, der hedder den prioriterede el. Den prioriterede el bliver jo større og større via elreformen, og det vil sige, at erhvervslivet får en kæmpestor konkurrencebagdel, når de skal aftage al det prioriterede el, der kommer gennem elreformen.

Så jeg synes, at Venstre lige scorer måske lidt billige point med hensyn til de grønne afgifter, når man selv har været deltager i elreformen.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg synes, Dansk Folkepartis ordfører skulle holde sig til det lovforslag, vi har under behandling, og det stemte vi altså imod, det lovgrundlag, som det udspringer fra, i 1995. Og

det er det, vi diskuterer i dag, det er det, der er relevant.

Jens Heimbürger (KF):

Da den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, ikke har mulighed for at være til stede her i salen i dag, skal jeg på hendes vegne redegøre for Det Konservative Folkepartis holdning til de fremlagte forslag.

Som det fremgår af forslagene, drejer det sig om en justering af den grønne afgiftspakke for erhvervslivet, som blev vedtaget her i Folketinget i 1995. Pakken har nu været evalueret af et udvalg under Finansministeriet, og lovforslagene er, som det fremgår, en følge heraf.

Da afgiftspakken blev indført i 1995, tog Det Konservative Folkeparti stærkt afstand fra pakken, en helt urimelig afgiftspakke med et stærkt konkurrenceforvridende element, for ikke at tale om de administrative byrder forbundet med forslaget. Her fik dansk erhvervsliv at føle, hvilken politik virksomhederne udsættes for, når man slipper regeringen løs sammen med venstrefløjen. Magen til omfordeling skal man lede længe efter. Tænk blot på hotel- og restaurationsbranchen, som er stærkt belastet på konkurrenceevnen i dag.

Pakken har været revideret mange gange siden. Vi pegede på u hensigtsmæssighederne dengang; det gør vi igen. Det fremlagte forslag er igen en ny gang omfordeling. Forslaget indeholder gode ting, såsom foreslåede ændringer af proceslisten, der kan lempe nogle virksomheders arbejdsbyrde. Der lempes også lidt på rumvarmeafgiften, og det hilser vi da også velkommen. Men der ændres ikke grundlæggende på rumvarmeafgiften, som er en meget belastende afgift.

Energiministeren foreslår at oprette nye puljer. Det er vi imod. Man foreslår fjernelse af grundfradraget; det er da fornuftigt nok. Sådan er forslaget generelt skruet sammen; der er surt, og der er sødt.

Men selve grundfinansieringen af regeringens forslag, nemlig ændringerne i ATP-loven, hvor arbejdsgivernes refusion nedsættes med 270 mio. kr., er helt uacceptabel. Vi har noteret os, at elementerne har været diskuteret mellem erhvervsministeren og industriens udviklingsgruppe, og det er da også muligt, at denne gruppe kan støtte elementer i de fire forslag. Vi er ikke desto mindre overbeviste om, at alle helst så hele CO₂-komplekset afskaffet.

Det gør Det Konservative Folkeparti i al fald, og som det fremgår, kan vi ikke støtte forslaget.

Anni Svanholt (SF):

I SF var vi meget glade i 1995, da det lykkedes at få indført grønne afgifter for erhvervslivet, for det var jo en rigtig gammel SF-mærkesag. Evalueringen af de grønne afgifter viser jo også, at det her virker. Det virker med 3,8 pct.s CO₂-reduktion. Det var jo ikke helt det, der blev målsat, men det er alligevel ret tæt på, og der er en lang række sidegevinster derudover.

Men systemet, der blev indført, var ikke helt efter SF's hoved. Vi var enige i de anbefalinger, der kom fra Dithmerudvalget, som foreslog en generel CO₂-afgift, og selve afgiften er altså blevet for lavt sat. Det basale princip skal selvfølgelig være, når vi taler om grønne afgifter, at der lægges afgift på forurening og ressourceforbrug, så de største forurenere får de største byrder.

Men når vi ser her på evalueringen og i øvrigt ser, hvilke gode resultater man kan finde rundt omkring, ja, så er det jo glædeligt, at netop CO₂-afgiften og tilskud til energibesparelser har været anledning til at iværksætte gode projekter rundtomkring i virksomheder med energiledelse. Man kunne f.eks. i bladet Industrien den 8. februar 1999 læse: »Energiledelse giver konkurrencefordel«. Det handlede om, at energibevindst ledelse har givet millionbesparelser hos R. Færch i Holstebro. Salgs- og marketingdirektør Ole Gade udtaler til bladet: »Der er hård konkurrence på det europæiske marked, og derfor er det et vigtigt konkurrenceparameter at være bevidst om miljøet og være parat til at begrænse energiforbruget. Det er et stærkt signal at sende til vores kunder.«

Det lyder jo godt, så al den snak om, at der ikke er nogen konkurrencefordel – nej, tværtimod, der er jo en konkurrencefordel ved at satse på miljøet og energibesparelser, fordi man får optimeret sine processer i det hele taget og også sparer penge. Det er altså to fluer med ét smæk.

Nu ligger der så forslag til justering. Ja, i SF har vi ønsket os faktisk en større justering, end der her ligger til behandling i dag, så der blev skabt et enklere system og også en større miljøeffekt. Det system, som blev indført, var jo altså ikke lige efter SF's hoved, og vi synes, at det er blevet for indviklet, og at der er mange undtagelser, og at der er stor risiko for tilskuds-

tænkning. Der burde lægges op til en forenkling.

Men når jeg så har sagt det, så vil jeg også hæfte mig ved de positive ting. Det er godt, at der bliver flere penge til energibesparelser, men det bør altså omfatte hele erhvervslivet. Der er store energibesparelspotentialer at hente i landbrug og handel og service.

Noget negativt i denne pakke er, at der er tilbageskridt, fordi der er lempelser på betaling af rumvarme og lempelser på elforbrug til kontorer. Det synes vi ikke om.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi vil selvfølgelig gå ind i det her arbejde meget positivt, men vi vil arbejde på at få nogle ændringer, og så håber vi på, at regeringen vil være indstillet på, f.eks. når der bliver aftalt nogle internationale CO₂-afgifter, at man går ind i en større revision, en mere omfattende revision end det, der ligger her. Det vil vi se frem til, men vi vil selvfølgelig gerne arbejde positivt med for, at denne pakke også bliver en god pakke og en justering på vejen.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil lige oplyse om, at jeg taler om L 50, L 51 og L 52.

Så skal lovmøllen sættes i gang igen for at dele afgifter og tilskudslån ud til erhvervslivet, vel at mærke hvis man opfører sig korrekt og artig i henhold til ministerens energisparelære-bog; ellers smækkes kassen omgående i.

Dansk Folkeparti er overordnet bekymret for de mange ministerbemyndigelser, der ligger i forslagene. Jeg regnede da også med, at energireformpartierne får nervøse trækninger, når man tænker på de øjeblikkelige kraftværksproblemer, de problemer, som ligger i elreformen, og det skyldes de mange ministerbemyndigelser, mener Dansk Folkeparti.

Derfor tændes der for den røde lampe hos Dansk Folkeparti, når der skal gives bemyndigelser på vigtige områder til miljø- og energiministeren. Dansk Folkeparti ser relativt positivt på, at der afsættes en ny pulje på 175 mio. kr. til energieffektiviseringer i industrien, men det er ministeren, der suverænt kan afgøre, hvem der skal have del i midlerne.

Jeg vil i den forbindelse gerne spørge ministeren, hvilke kategorier af virksomheder der indgår i Dansk Branchekode 1993, som tilsyneladende skal afgrænse branchetilhørsforholdet.

Der ligger ligeledes en ministerbemyndigelse til at fastsætte minimum- og maksimumgræn-

ser for tilskud til de enkelte projekter. Dansk Folkeparti mener, at kriteriet for tilskudstil-lingen må være de projekter, hvor man får mest energibesparelse pr. krone.

Dansk Folkeparti kan være enig i, at det er en god idé at fjerne bundfradraget i forbindelse med fællesaftaler, de fællesaftaler, der indgås med en branche eller en gruppe af virksomheder, da det hjælper de små og mellemstore virksomheder, men enkeltvirksomheder kan her komme i klemme, og det må vi se på under udvalgsarbejdet.

Dansk Folkeparti finder i øvrigt, at de krav, der stilles til virksomheder i forbindelse med krav om energiledelsessystem, særlige undersøgelser, særlig certificering osv., kan blive et endnu større og mere uoverskueligt bureaukрати, end det nuværende energisyn er.

Dansk Folkeparti frygter derfor, at det vil blive de rådgivende ingeniørfirmaer og andre tekniske eksperter, der kommer til at spise en stor del af tilskudskagen. Dansk Folkeparti mener, at dette bureaukрати indebærer, at mange virksomheder simpelt hen opgiver at få andel i tilskuds- og afgiftsmidlerne. De gider ikke alt det administrative bøvl.

Dansk Folkeparti står fast på, at det eneste, der hjælper erhvervslivets konkurrenceevne, er reelle nedsættelser af de grønne afgifter, uden at de skal en tur over ministerens omkostningskrævende og bureaukratiske skrivebord.

Alt i alt må man sige om disse lovforslag, at man må betegne dem som lovforslag, hvor man fodrer hunden med sin egen hale.

Så vil jeg i øvrigt sige, at bjerget har barslet med en mus set i forhold til de mange ressourcer, der er lagt i den tværministerielle evalueringssrapport af grønne afgifter og erhvervene. Forenklinger af hele afgiftssystemet i disse love er desværre reduceret til småtingsafdelingen.

Ifølge lovforslag nr. L 53 skal der ske en række ændringer af proceslisten i forbindelse med CO₂-afgiften og nogle afgrænsninger med hensyn til rumvarme. Procesforslaget medfører en lettelse for erhvervene på 8 mio. kr., og væksthugartnerierne får også en lille luns.

Men så er der dét med tømælken: De får ikke en luns, tværtimod, de får en stramning på 2 mio. kr. Jeg har indtryk af, at der føres en retssag i øjeblikket, som jeg ikke ved hvad går ud på, men det er vist et fortolkningsspørgsmål.

Alt i alt medfører disse forslag et provenutab på ordningerne på omkring 23 mio. kr. Om så

fordelingen af midlerne er udtryk for en højere retfærdighed, det må vi så se på i udvalget.

Dansk Folkeparti har isoleret set ikke noget at indvende imod de konkrete lettelser, der ligger for erhvervslivet i forslagene. Men Dansk Folkeparti vil under udvalgsarbejdet tage stilling til de enkelte forslag hver for sig.

Jeg vil slutte med at sige, at Dansk Folkeparti jo hverken har lod eller del i indførelsen af de afgifter, der danner grundlaget for disse lovkomplekser, de afgifter, der alt andet lige forringer dansk erhvervslivs konkurrenceevne helt enormt internationalt.

Og så vil jeg gerne spørge, og det har også været efterlyst i et af høringssvarene, hvorfor alle fire lovforslag ikke er blevet sendt ud til høring samtidig, sådan at de høringsberettigede havde det samlede lovkompleks at kunne reflektere på – både det, der har det sure i sig, og det, der har det søde i sig.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Fru Aase Madsen har jo lige fortalt lidt om i sin ordførertale, at vi gerne vil se på en række detaljer i disse lovforslag.

Men alligevel synes vi, det er ganske positivt, at regeringen nu med L 50, 51 og 52 tilbagefører grønne afgifter til erhvervsvirksomhederne på 200 mio. kr. sammenlagt. Der er dog erhverv, der ikke bliver berørt af godtgørelsen, heriblandt turisterhvervet, som har en række energikrævende aktiviteter, der ikke falder inden for proceslisten.

Turisterhvervet er en stor valutaskabende virksomhed i Danmark, som lægger store beløb i statskassen i grønne afgifter, helt op til 116 mio. kr., og det er naturligvis til skade for erhvervets konkurrenceevne, at man ikke kan få godtgørelse for disse afgifter. Det er derfor uforståeligt, at Turistrådet ikke falder ind under reglerne om procesenergi, som ellers omfatter en række andre virksomheder med store omkostninger til energi.

Det er efter Dansk Folkepartis opfattelse helt nødvendigt, at turisterhvervet kommer ind under disse regler for at sikre konkurrenceevnen og trække flere turister til Danmark. Derfor vil vi overveje at fremsætte forslag om, at hoteller, campingpladser og forlystelsesparker med stort energiforbrug optages på proceslisten og får samme muligheder for tilbageførelse af grønne afgifter som andre virksomheder, der allerede er på listen.

Dansk Folkeparti opfatter turisterhvervet som et aldeles vigtigt erhverv, og det er helt klart en vigtig erhvervsmæssig og økonomisk faktor, der indbringer Danmark ca. 30 mia. kr. årlig i udenlandsk valuta.

Som jeg sagde i min indledning, finder Dansk Folkeparti regeringens forslag om tilbageførelse af grønne afgifter positivt. Men når vi ser på lovforslag nr. L 53, må vi sige, at når regeringen med den ene hånd udlodder 200 mio. kr. og bagefter med den anden hånd opkræver et ekstra ATP-bidrag fra virksomhederne på 270 mio. kr., så må vi sige, at det er jo faktisk en konfiskation af 70 mio. kr., som forringer virksomhedernes konkurrenceevne, og det forslag kan vi naturligvis ikke støtte. Og som det blev sagt, behandler vi de enkelte forslag hver for sig.

Ebbe Kalnæs (CD):

De fire lovforslag, som her bliver behandlet under ét, har selvfølgelig en særlig interesse for CD. Det er, fordi der er en historisk baggrund for det. Da vi indtrådte i en socialdemokratisk ledet regering i 1993, havde vi en arv fra Dithmerudvalget, som havde foreslået 7 mia. kr. i skatter og afgifter, det vil sige grønne afgifter, på erhvervslivet. Det var sat på skinnerne af de borgerlige, skal jeg huske at sige.

Da vi gik ind i den regering i 1993, måtte vi kæmpe bravt og meget længe, og vi reducerede elendigheden en hel del. Vi havde 5 mandater; kan jeg huske, og det var 5 mia. kr., vi fik den formindsket med, inden vi nåede frem til slutstregen. Dér fik vi nu ikke megen hjælp; vi var ret ene om det.

Så lavede vi en aftale, en aftale, som jo i høj grad byggede på en tilbageførelse og en frivillighed, og det, man nu har fundet ud af ved en evaluering, er, at den balance, som der skulle være i projektet, det vil sige den intention, der lå i projektet, har man nu kunnet opregne ikke helt er, som den skal være. Det er hovedårsagen til at gå ind i det her.

Der er stadig væk problemer i det, og CD vil ikke give sin tilslutning til disse fire lovforslag på forhånd. Vi mener, at vi under udvalgsarbejdet her mellem første og anden behandling har en række ting, vi skal have med. For det første er der jo træk af forenkling i det. Og når det gælder forenklinger i det samfund, vi har i dag, så skal man nok være rimelig nøjsom, hver gang der er en lille en. Men vi tror faktisk, at der er mulighed for bedre forenklinger.

Samtidig må vi også sige, at hvis vi tager hele projektet og tilbageførslen og den gamle CO₂ fra 1992, osv., så er vi stadig væk af den opfattelse, at man er karrig, og at man snyder på vægten. Vi mener ikke, man har gjort det her særlig godt, og vi er stadig væk meget kritiske over for det.

Det, jeg tidligere har understreget i det her, er: Hvordan skal man forestille sig, at virksomheder indgår frivillige aftaler, hvis man gang på gang har denne her lidt manglende ydmyge holdning over for opgaven, som man viser.

Så vil jeg gerne gå over til det lovforslag, som egentlig er det mest interessante, nemlig lovforslag nr. L 52, hvor man har nogle specielle områder, hvor man nu forsøger at lette på nogle helt konkrete problemer. Det er det problem, vi altid har, når man laver forkromede gennemsnitsbetragtninger om afgifter og tilbageførsler osv., at der er virksomheder, som udsættes for en særlig stærk belastning. Man er nu inde på det omkring lettelse af rumvarme, men det er sådan noget som glasfiberhærdning med 5 mio. kr., det er 7 mio. kr. til nogle jernstøberier, osv. Det er virksomheder, som ikke kan producere i konkurrencemarkedet med den belastning, der ligger på dem. De rammes uforholdsmæssig hårdt. Det betyder uforholdsmæssigt meget for dem, og det er gang på gang dér, vi kvajer os ud over alle grænser. Det er ikke alene urimeligt; det er også dumt.

Det, det handler om, er jo, om vi skal skubbe de her ting ud over kanten. Vi kunne forestille os noget helt andet. Hvis vi skal klare vores CO₂-problem, kunne vi også nedlægge Stålvalseværket og Aalborg Portland i ét hug begge to, så havde vi jo løst problemet. Nu gør vi det sådan lidt rundt omkring hist og her. Nu klemmer vi dem i og for sig lidt alle sammen.

Men det er klart, at selvfølgelig skal vi ikke nedlægge hverken den ene eller den anden. Men vi skal være villige til i lovgivningen at erkende, når der er enkeltvirksomheder, som det rammer helt urimeligt. Vi havde en sag om dambrug for ikke så længe siden, hvor de skulle betale 25 pct. af deres indtjening til at kortlægge vand osv., fordi vi rent faktisk ikke rigtig troede på, at det kunne være et problem.

Så vi mener altså, at der er en række ting, vi skal have gjort noget ved her mellem første og anden behandling, og vi mener også, at der er nogle ubalancer i det her. Det er forståeligt, at Dansk Industri, som kan opregne, at de får et lille plus på 200 mio. kr., siger ja tak; selvfølgelig-

lig har de nogle anker osv., men generelt synes de, det er udmærket. Det er klart, at Handel og Service og turistbranchen, der aldrig har været derinde osv., vil mene det modsatte. Og vi kommer altså til at drøfte denne her sag ret meget igennem. Jeg tror, vi kan gøre det lidt bedre.

Med det vil jeg overlade sagen til udvalgsbehandling, og jeg mener, vi under udvalgsbehandlingen skal lytte godt til dem, der ved noget om, hvor det er, det klemmer.

Dorit Myltoft (RV):

I februar 1999 udkom »Evaluering af grønne afgifter og erhvervene«, og året før, i 1998, udkom en AKF-rapport, »Energieffektivisering gennem aftaler« hedder den. Der har således fra begyndelsen været fokus på og løbende evaluering af virkningerne af de grønne afgifter.

Det er særdeles betryggende at erfare, at evalueringerne samstemmende viser, at energipakken stort set når sine miljømål, og at administrationen heraf har været overkommelig. Der er således ikke behov for helt grundlæggende ændringer i systemet; der er alene brug for justeringer for at gøre energipakken bedre.

I Det Radikale Venstre har der været særlig opmærksomhed på aftalesystemet. For os falder det godt i tråd med, at så mange forhold inden for erhvervslivet og arbejdsmarkedet er funderet på aftaler. I denne danske energipakke er der tale om både afgifter og aftaler, og tilsyneladende ser det ud til at virke efter hensigten, nemlig at tilbageføringen af penge fra afgifter er knyttet til krav om energieffektivisering og energiledelse i virksomhederne.

I Det Radikale Venstre er vi overbevist om, at med de foreslåede ændringer vil administrationen lettes, og dermed gøres systemet mere attraktivt for flere virksomheder. Alt andet lige vil det betyde endnu bedre muligheder for at nå miljømålene. Sidegevinsterne er, at renere og mere miljøvenlig teknologi kan udvikle sig til nye eksportartikler.

Der er forskelle på, hvordan de forskellige erhvervsgrøner belastes, og forskelle på, hvor hurtigt de enkelte virksomheder kan gennemføre energieffektivisering og indføre renere teknologi. Derfor vil energipakken synes bedre for nogle end for andre, men i sin helhed er den samlet set et godt middel.

Vi støtter også den økonomiske omfordeling, der sker med den nye tilskudspulje og med refusionsændringerne i ATP-loven. Derfor kan

Det Radikale Venstre støtte de foreslåede ændringer i alle de fire lovforslag.

Jesper Kiel (EL):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg kort meddele vores holdning til disse love.

Vi er positive, men vil i forhandlingerne ud over den nye tilbageføring søge at få fortsat og udvidet den målrettede tilbageføring, som vi hidtil har haft, og som er det, der har haft den største betydning for den samlede CO₂-besparelse.

Desuden vil vi omkring tilskud til rene produkter søge det udvidet til støtte til rene produkter.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Miljøministeren har ordet. Nå, ikke. Jeg troede, ministeren ønskede en kort bemærkning, men det var måske mere for at vise, at ministeren var her.

Så er det hr. Kim Behnke som ordfører.

Kim Behnke (FRI):

Jeg skal være den sidste til at hindre ministeren i at komme på talerstolen.

Da man indførte den oprindelige CO₂-afgift, hørte jeg til de ordførere, der anbefalede at stemme nej. Det var ud fra rene konkurrencemæssige betragtninger, nemlig ud fra, at det er lidt dumt, at vi i Danmark indfører særlige skatter og afgifter, som ensidigt belaster dansk erhvervslivs konkurrenceevne, særlig i en situation, hvor vi på mange andre områder er i den situation, at man har en dårlig konkurrenceevne i forhold til udlandet. Det gælder de meget høje personskatter, det gælder de relativt høje selskabsskatter, det gælder en lang række andre skatter og afgifter, som igennem de senere år enten er blevet indført eller opstrammet.

I sådan en situation skal man være meget forsigtig med at indføre nye, helt nye afgifter. Men sådan var det jo heller ikke. Tilbage i de gode dage i 1992, hvor det såkaldte grønne flertal i Folketinget uden om regeringen vedtog det skæbnsvangre beslutningsforslag B 52, bombede man løs på dansk erhvervsliv, og det gjorde man pga. det løfte, der var hovedudgangspunktet, nemlig løftet om, at en sådan CO₂-afgift var lige på trapperne til at blive indført i hele EU.

Som vi alle ved i dag, har hovedparten af de andre EU-lande totalt forkastet ideen om en CO₂-afgift, og derfor står vi tilbage i den situation, at vi i Danmark har indført en afgift, der har været ensidigt rettet imod dansk erhvervsliv. Og i bedste lotteriøkonomiske stil har vi siden 1995 oplevet, at branche for branche har måttet ligge på deres grædende knæ hos skiftende ministre, mest skiftende skatteministre, og bedt, om ikke godt de kunne få lige præcis deres produktion omfattet af de lempeligere regler.

Og med mere eller mindre fast termin går regeringen så i Folketinget og ændrer disse såkaldte proceslister. I mellemtiden har man også være nødsaget til at lempe på de forskellige refusionsregler, fordi der begyndte at ophobe sig penge i ministerierne, og det var jo ikke ligefrem det, der var intentionen.

Så står vi her igen i dag. Og uanset hvor mange kopper kaffe og hvor mange småkager der er blevet spist i industriens udviklingsgruppe, så er det vores opfattelse, at blot fordi man i den meget snævre kreds finder en løsning, som er til gunst for de folk, der sidder ved bordet, ja, så skal man være meget varsom med at udtrække, at man har fundet de vises sten.

Selve tanken om at lempe på CO₂-afgiften, at man lemper administrationen, at man går ind og ændrer på nogle bundregler osv., har naturligvis Frihed 2000's fulde opbakning. Men det har ikke vores opbakning, at man overvælter det på noget, der energimæssigt, miljømæssigt og afgiftsmæssigt ligger så fjernt som ATP. Hvad har de ting med hinanden at gøre? Det efterlader det indtryk, at man lige så godt kunne have clearet de her ting af på Hjallerup marked. Hvorfor skal de ting blandes ind? Måske man ønsker målrettet at gå efter nogle brancher, som man energiafgiftsmæssigt ikke har kunnet ramme yderligere, men hvor man så skal ramme dem på deres pengepung ved at ændre på ATP-reglerne. Det er efter vores mening usmælgeligt, og det er en sammenblanding af tingene, som ikke burde finde sted.

Tværtimod burde det være sådan, at dansk erhvervsliv fik et skulderklap fra regeringen, fik et skulderklap fra Folketinget med besked om, at i de år, der nu er gået med CO₂-afgift, har erhvervslivet rent faktisk formået, som SF's ordfører ganske rigtigt var inde på, at nedbringe energiforbruget betydeligt, og det burde man præmiere dansk erhvervsliv for ved at sige: O.k., vi lemper afgiften, bevares, det betyder et

provenutab for staten, men på den anden side set, inden der blev indført CO₂-afgift i Danmark havde Folketinget jo ikke de penge at kaste bort, så Folketinget klarer vel også at få en finanslov til at hænge sammen med en reduceret CO₂-afgift.

Men kigger vi på regeringens liste over ændringer i procesenergi, og hvilke afgifter der skal betales, så er det vores opfattelse i Frihed 2000, at der er en hel branche, man har glemt, nemlig turismen. Og vi ved godt, at turismen afhængig af temperament, og hvilken ugedag det nu er, snart går ind for, at momsens skal sænkes for dem, og snart er det nogle andre afgifter, de gerne vil have sænket, og det er jo forståeligt for en branche, der i den grad er afgiftbelastet.

Men lige præcis CO₂-afgiften udgør et selvstændigt problem. Det gør den, fordi det giver en økonomisk belastning, og det gør den, fordi man savner enhver form for rimelighed i argumentationen. For hvad er det, et hotel producerer? Et hotel producerer overnatningsfaciliteter, og hvis man skal have overnatningsfaciliteter, må man nødvendigvis have nogle hotelværelser, der er opvarmet. Derfor er et hotels produktion altså at have hotelværelser, der er opvarmet, lige så vel som den virksomhed, der producerer cykeldæk eller cementpulver som deres produktion, har de pågældende varer.

Når et hotel har et administrationskontor, et lobbyområde osv., ja, så er det klart, så bør der naturligvis gælde de samme regler, som der gør for direktørens kontor på Aalborg Portland, og hvem man nu ellers har været indstillet på at lempe igennem årene. Men at værelserne skal have den høje CO₂-afgift er uden for enhver rimelig argumentation.

Og så det økonomiske, som jeg nævnte. Ja, der er det jo sådan, at hvis vi fremover i de kommende år forestiller os, at der afholdes en stor konference i Bella Centret – det må vi håbe der gør, for man har tænkt sig at udvide Bella Centret – så sidder konferencearrangørerne derude og kigger: Hvor er der overnatningsfaciliteter til de mange konferencedeltagere? Og hvor langt er der til hotellerne?

Ja, der er situationen i dag, at på grund af manglende hotelkapacitet i Københavnsområdet må man for at finde tilstrækkelig kapacitet sende mange af gæsterne så langt væk som både til Roskilde og Holbæk og til Nordsjælland.

Når Øresundsbroen er færdigbygget, ligger der altså på den anden side af Øresundsbroen en betydelig hotelkapacitet i Malmøområdet.

Nå ja, siger man, det kan jo ikke svare sig, for så skal man ud og betale afgift for at køre på broen osv. Jo, men det, der adskiller hotellerne i Malmø fra hotellerne i København, er jo altså, at de hverken skal betale CO₂-afgift eller den høje danske hotelmoms, og det, vi altså kommer til at opleve, er ikke en udflugning af hoteller, men vi kommer til at opleve, at de store konferencer osv., der forhåbentlig vil blive afholdt i København i de kommende år, vælger de svenske muligheder og fravælger de danske. Og derfor burde det være almindelig sund, samfundsøkonomisk logik og fornuft, at turismen bliver omfattet af mulighederne for at betale den lave CO₂-afgift.

Vi har, siden vi sidste gang fik proceslisterne revideret, fået en række henvendelser fra konkrete brancher eller rettere sagt konkrete enkeltvirksomheder, og hver gang har vi svaret dem, at stedet, hvor man skal græde de tørre tårer, er hos skatteministeren i håbet om at komme med på næste lempelsesforslag. Derfor vil vi naturligvis benytte lovbehandlingen til at fremlægge de pågældende henvendelser, og så må skatteministeren tage stilling til, hvorfor lige præcis deres virksomhed og deres produktion fortsat skal være belastet af den høje CO₂-afgift.

Men det skal naturligvis ikke afholde os fra at støtte lovforslag nr. L 50 og nr. L 51, og så håber vi på, at vi i nr. L 52 kan få udvidet proceslisterne, hvorimod vi med beklagelse må sige til arbejdsministeren, at det her projekt skulle han ikke have indladt sig på, og derfor bør lovforslag nr. L 53 forkastes.

Tove Videbæk (KRF):

Da hverken Kristeligt Folkepartis energipolitiske, skattepolitiske eller arbejdsmarkedspolitiske ordførere kan være til stede, er vi på det nærmeste tredobbelt samspilsramte i dag. Jeg skal derfor på Kristeligt Folkepartis vegne fremføre følgende af mere generel karakter.

De fire lovforslag, som nu behandles, er en justering af den grønne afgiftspakke for erhvervslivet, som blev vedtaget i 1995. Kristeligt Folkeparti var som bekendt ikke repræsenteret i Folketinget på det pågældende tidspunkt.

Jeg siger dette, fordi vi nok er tilhængere af, at de grønne afgifter også skal omfatte erhvervslivet, men vi finder, at de tilskudsordninger m.v., som er knyttet til afgifterne, ikke er

let administrerbare og heller ikke de mest hensigtsmæssige ud fra et miljøøkonomisk synspunkt.

Derfor er der også grund til på baggrund af evalueringsrapporten om de grønne afgifter og erhvervslivet fra februar 1999 at forbedre de forskellige ordninger både administrativt og i deres miljømæssige sigte.

Høringssvarene rejser mange spørgsmål, som vi vil gå nærmere ind på under udvalgsbehandlingerne.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg skal sige tak til ordførerne for modtagelsen af forslagene her. Jeg vil starte med at sige tak til hr. Erik Mortensen for, synes jeg, en meget fin og afbalanceret gennemgang af forslagene og fremhæve en enkelt ting i det her, hr. Erik Mortensen sagde, nemlig at pakken har virket efter hensigten.

Man kan endda sige, at det er gået lidt bedre med virkningerne, end jeg tror selv de mest optimistiske dengang troede. Vi har faktisk nået det mål, vi dengang satte os, om godt 4 procentpoints reduktion i CO₂ i år 2005 som følge af den samlede virkning af CO₂-pakken på erhvervslivet.

Det er også vigtigt for mig at sige til de borgerlige ordførere, som jo mange gange har været fremme med den påstand, at pengene bare gik i statskassen, at de var ikke grønne afgifter, men – jeg tror, jeg citerer korrekt fra tidligere polemikker – at det i virkeligheden var »rode skatter«.

Nu fremgår det med tydelighed, at hver en krone, der er kommet ind, vil, som vi har lovet, blive tilbageført. Der refterer 350 mio. kr. De vil blive tilbageført efter reglerne, sådan at det løfte, vi har givet, fuldt ud bliver indfriet.

Jeg tror, det var en af Venstres ordførere, der nævnte CO₂-pakken fra 1992. Om den vil jeg gerne sige, at der gjaldt andre aftalemæssige forhold end for pakken fra 1993. For 1993 var det et klart løfte og forudsætningen, at pengene skulle tilbageføres og skulle tilbageføres på en sådan måde, at den samlede effekt af pakken miljømæssigt blev den bedst mulige, og det lever regeringen fuldt ud op til.

Fru Helga Moos og andre var inde på spørgsmålet om den særlige pulje til industrien. Jeg vil gerne understrege, at denne pulje, som jeg tror vil have en positiv virkning, er et efter min mening helt rimeligt forsøg på at rette op på balancen i den samlede virkning, sådan at

fremstillingserhvervene ikke bliver forfordelt i forhold til andre erhverv.

Den korrektion, der så sker på ATP-loven gør jo ikke – og jeg vil gerne sige, at arbejdsministeren har ikke haft mulighed for at være til stede her i dag, så jeg vil svare på hans vegne – den korrektion, der så sker i ATP-loven, fjerner ikke de fordele, der er for andre erhverv end fremstillingserhvervene. Jeg må også betone, at samtlige de beløb, der kommer ind ved denne omfordeling, også vil blive tilbageført til erhvervene.

Vi har lagt afgørende vægt på, at det blev en enklere og mere retfærdig ordning, der kom ud af det. Og jeg synes ikke, at den kritik, man fremfører ved at sige, at justeringerne er udtryk for, at det var dårligt håndværk, vi lavede i sin tid, er rimelig. Alle vidste, at det var et pionerarbejde, vi stod over for, og jeg synes kun i virkeligheden, det er rosværdigt, at en regering, så snart den bliver opmærksom på skævheder eller ting, der kan gøres mere enkelt, så med det samme handler for at rette op på skævhederne.

Jeg har noteret mig alle de ønsker, Venstres tre ordførere har haft om forbedringer i pakken og havde derfor glædet mig til, at konklusionen derfor ville være, at man i hvert fald så også ville være med til at finansiere de forbedringer, der nu er indeholdt i den. Foruden naturligvis et lille lønligt håb om, at man også ville finansiere de yderligere løfter. Men det håb blev jo desværre ikke indfriet. Man ville gerne bruge penge, men man ville ikke skaffe penge. Det er jo et ikke helt ukendt mønster for et oppositionsparti fra den borgerlige lejr, at man gerne vil bruge penge, men at det kniber, når pengene skal skaffes.

Det skal dog ikke føre til, at vi ikke undervejs i udvalgsarbejdet vil se på, om vi kan gøre tingene endnu bedre end det, regeringen har lagt op til her. Og jeg vil gerne sige til de ordførere, som har haft sådan meget konkrete spørgsmål, at dem vil vi meget gerne – det gælder f.eks. fru Aase D. Madsen – dem vil vi meget gerne besvare under udvalgsarbejdet. Vi er naturligvis interesseret i med alle partiers hjælp at gøre justeringerne så rimelige og så balancerede som overhovedet muligt.

Jeg har en enkelt bemærkning til hr. Jens Heimburger, som var inde på, at de grønne afgifter – andre ordførere var inde på det samme – havde en konkurrenceforvridende effekt på dansk erhvervsliv.

Det har vi faktisk fået internationalt vurderet. Konklusionerne, såvel fra Det Internationale Energiagentur som OECD, som har gennemført analyser på det her punkt, viser samstemmen- de, at dansk erhvervsliv ikke har mistet konkurrenceevne, men at den samlede virkning faktisk har været positiv for beskæftigelsen i erhvervene. Det er jo også gået godt for dansk økonomi i de senere år. Og jeg er overbevist om, som fru Anni Svanholt understregede det, at en række af disse aktive miljøtiltag, vi har gennemført bl.a. i denne pakke, har haft en positiv effekt på virksomhedernes produktudvikling og jobskabende evne.

Hr. Jens Heimbürger har ikke meget tilovers for det store arbejde, der er lavet i industriens udviklingsgruppe for at rette op på skævhederne. Jeg må for regeringens del sige, at vi synes, det er et flot stykke arbejde, der er blevet lavet i industriens udviklingsgruppe, og vi har været glade for med dette kompleks af forslag at kunne indfri de aftaler, der blev indgået mellem erhvervsministeren og en række fremtrædende repræsentanter fra dansk industri.

Så selv om det er rigtigt, at det ville være ønskeligt, som hr. Kim Behnke var inde på, at det var muligt at få gennemført CO₂-skatter på internationalt plan og grønne afgifter, som gjaldt i det mindste hele Den Europæiske Union, så ved enhver, der har fulgt de forhandlinger, at det har været meget, meget vanskeligt for ikke at sige umuligt, fordi alle disse forslag om grønne afgifter som andre skatter på EU-niveau kræver enstemmighed i Rådet, og det har ikke været muligt at skabe enstemmighed.

Derfor har vi og en lang række andre medlemslande arbejdet på at finde modeller, hvor man kan leve op til sine internationale miljøforpligtelser på den ene side og på den anden side ikke ødelægge vilkårene for sit eget erhvervsliv. Og jeg skal ikke gøre mig skyldig i nogen falsk beskedenhed, når jeg siger, at vores vurdering er, at det danske forsøg har været det mest vellykkede og givet de bedste resultater.

Til fru Aase D. Madsen kan jeg ikke andet end at gentage: Vi vil meget gerne svare på alle de spørgsmål, hun nævnte, men jeg tror hun vil medgive mig, de egner sig til et fordybet udvalgsarbejde, ligesom jeg har noteret mig Kristeligt Folkepartis ønske om, at vi går i detaljer med de mange hørings svar, der har været fremme. Jeg håber dog, at Kristeligt Folkeparti, som jo på de her strækninger altid har haft den

samme holdning som os andre, også kan medvirke til at justere tingene på en god måde.

Hr. Ebbe Kalnæs – og det tror jeg ikke, man kan fortænke ham i – gjorde meget ud af det samarbejde, vi havde i den daværende trepartiregering, da vi udformede den oprindelige pakke, og da spillede hr. Kalnæs' parti en meget aktiv rolle. Til gengæld var det også mit indtryk, at vi fandt en løsning, som både Centrum-Demokraterne samt de to øvrige regeringspartier var tilfredse med, men vi vidste også godt – og det tror jeg ikke var nogen hemmelighed – at det blev på bekostning af en høj kompleksitet i løsningerne. Undertiden havde man indtryk af under forhandlingerne, vi forhandlede satserne igennem fra urtepotte til urtepotte, og der må vi nok i dag erkende, at det er rimeligt med en forenkling og en justering, og det er også rimeligt, vi sikrer vores fremstillingserhverv bedre vilkår og en bedre balance i forslaget, men jeg siger meget tak til hr. Ebbe Kalnæs for hans saglige og konstruktive indstilling her i dag. Vi må naturligvis fastholde det fælles ansvar, vi har for denne pakke og sørge for, at den får de virkninger, vi i sin tid lagde op til, at den skulle have.

Hr. Ebbe Kalnæs understregede to vigtige forhold ved den daværende pakke. Det ene var tilbageførslen, som jeg allerede har talt om, og det andet var, at vi brugte aftaleinstrumentet. Det har jo faktisk vist sig, at denne kombination af afgifter, mulighed for afgiftsnedsettelse gennem aftaler både på brancheplan og i forhold til enkelte virksomheder, kombineret med tilskud til fornuftige formål, faktisk var en fremsynet måde at gøre tingene på, og det gjorde naturligvis også, at vi fik indgået mange aftaler og derved ansvarliggjorde mange i virksomhederne for at nå et fælles, godt resultat.

Så vidt jeg kan se, burde det være en overkommelig opgave at samle en meget bred tilslutning til alle forbedringerne, efter at jeg har lyttet til ordførerne her i dag. Men jeg frygter, at det som så mange gange tidligere i folketingsarbejdet kommer til at knibe mere, når pengene skal skaffes. Vi er altså bedre til at give penge ud end til at få penge hjem, men regeringen opgiver ikke håbet og vil lytte til alle partier, vi har noteret os de synspunkter, som de partier har fremført, der i sin tid stod bag pakken, og jeg håber naturligvis, at vi kan fastholde denne enighed. Men vi vil også lytte til andre partier i det fortsatte arbejde.

Må jeg i øvrigt sige tak for en i forhold til tidligere debatter meget lavmælt og konstruktiv og saglig tone i denne debat.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg har nu følgende korte bemærkninger: Ebbe Kalnæs, Kim Andersen, Erling Oxdam og Aase D. Madsen.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil sige til ministeren, at et af problemerne med denne slags ordninger er, at når både organisationer internationalt, der kan fortælle om Danmarks konkurrenceevne – og jeg er ikke uenig i den tilskyndelse, der har været til udviklingen på en række områder, som vi har nogle fordele af – når ministerier og organisationer sidder og ordner den her slags sager, så er der altså som så ofte en række enkeltbrancher, som rammes urimeligt hårdt, som man spiller ud af markedet, hvis man fortsætter ad den vej.

Vi har talt om glasfiber, vi har væksthushavere, som nu skal konkurrere med nogle hollændere, der har stukket snablen ned i Nordsøen og henter billig naturgas og har urimelig lave priser på det her område. Det, vi skal gøre os klart, er altså, om vi selektivt vil gå ind og kigge meget på de udsatte grupper, hvor det er en så uforholdsmæssig stor del, de skal betale, i forhold til om de kan blive i markedet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Kim Andersen og derefter hr. Erling Oxdam.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

At miljøminister Svend Auken er en oratorisk begavelse, at han er genial til at vende ordene og bytte om på sætningerne, det er ikke noget nyt. Det ved vi godt. Det må vi sådan set give ham en kompliment for. Men når ministeren nu står vedrørende de grønne afgifter og på det nærmeste får det til at se ud, som om de har været konkurrenceforbedrende for dansk erhvervsliv, så bliver det altså bare for meget.

Jeg vil gå med til, at de grønne afgifter et stykke ad vejen kan have været med til at befordre en produktudvikling i virksomhederne, har været med til at give miljøforbedringer i virksomhederne og på arbejdspladserne. Det kan ikke afvises. Men en generel konkurrence-

forbedrende situation for erhvervslivet, som det ministeren her forsøgte at fremstille det som, det er noget sludder. Og hvis ministeren ikke selv er klar over det og ikke har erhvervsfolk, industrifolk og folk i øvrigt med kendskab til konkurrenceevnen i sit eget politiske bagland, så synes jeg, han skulle tage at konsultere Dansk Industri, Håndværksrådet eller Landbrugsrådet i den sammenhæng, når han skal udarbejde et svar til os om den her sag. For det skylder han os faktisk efter den påstand.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Erling Oxdam og derefter fru Aase D. Madsen.

(Kort bemærkning).

Erling Oxdam (V):

Til miljøministeren vil jeg sige, at ministeren formentlig ikke har hørt helt nøjagtigt efter, hvad sagde, for jeg blev slået i hartkorn med Venstres to andre ordførere til de tre første love, og der blev sagt, at alle tre ordførere havde talt varmt for, at der skulle gives penge ud.

Mit lovforslag, nr. L 53, er jo netop helt væsensforskelligt fra de tre udgiftskrævende love, og jeg harcelerede navnlig over den forskelsbehandling, der finder sted af befolkningen, hvor man altså ensidigt rammer arbejdsgiverne. Og jeg sagde, at det var forkert af arbejdsministeren, at han var gået med til det. Det fik jeg så til gengæld slet ikke svar på. Det vil jeg meget gerne have, selv om det er til arbejdsministeren, men altså spørgsmålet er ikke besvaret.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne have lov til at fortsætte lidt der, hvor hr. Kim Andersen slap, med hensyn til konkurrenceevnen. Jeg står her med en opgørelse over de grønne afgifter, som tilbagebetales med 100 pct. refusion. Det er Midtjyske Farveri. De skal indbetale 9 mio. kr. i løbet af et år, men der går tre måneder, inden de kontinuerligt får tilbagebetalt deres 9 mio. kr., dvs. de lider et kæmpe rentetab. Så det er jo altså ikke alt, der er lyserødt i denne her sammenhæng. Så man kan jo kun beundre dansk erhvervsliv, at de kan konkurrere. Men jeg vil meget gerne se de opgørelser, ministeren har over, hvordan det har hjulpet at lægge CO₂-afgifter og afgifter på det danske erhvervsliv, hvordan det har hjulpet det danske erhvervsliv – bortset fra den know-

how, man får med hensyn til vindmøller eller sådan et eller andet.

Og i øvrigt kan jeg jo sige, at på denne her virksomhed, på trods af at man er ISO 14.000-certificeret, så er de grønne afgifter steget med 25 pct. på et år.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Det, jeg sagde om konkurrenceevne, hviler på internationale vurderinger fra organisationer, som har særlige forudsætninger og særlig ekspertise, når det drejer sig om at vurdere de enkelte landes konkurrenceevne. Og det, de siger, det er ikke, at det har forbedret konkurrenceevnen, det er, at de siger, det har ikke skadet konkurrenceevnen. Tværtimod har det ført til fornyelse og nye job i erhvervslivet, men det er jo ikke ensbetydende med, at enkelte brancher, enkelte virksomheder ikke er blevet skadet i deres konkurrenceevne. Det er jo netop det, der er hele øvelsen her, at sørge for at de skader bliver mindst mulige, og at byrden bliver så retfærdigt fordelt som muligt.

Hr. Kim Andersen har stor tiltro til Håndværksrådets og andre erhvervsorganisationers ekspertise. Det må jeg faktisk sige til hr. Kim Andersen, hvis han ikke vil misbruge det, den beundring deler jeg. Men sammenlignet med OECD blegner selv det danske Håndværksråds ekspertise en lille smule, synes jeg. Så jeg holder mig altså til dem, der ikke er part i sagen, men som vi normalt plejer at bruge, når det drejer sig om dommere på dette område.

Der er jo alene sagt – til hr. Erling Oxdam – at den fordel, man har, i tilbageføring via ATP bliver gjort mere retfærdig nu, idet en række fremstillingserhverv med den samlede pakke, som vi nu lægger den frem, får rettet op i sammenligning med f.eks. serviceerhvervene. Det er det, der sker, og det synes jeg egentlig ikke er urimeligt.

Med hensyn til hr. Ebbe Kalnæs, der påpeger – som jeg også siger – at enkelte virksomheder, enkelte brancher kommer i vanskeligheder, ja, der er vi naturligvis – det er det, det hele handler om i udvalgsarbejdet – optaget af at gøre det så godt som muligt. Og jeg siger uforbeholdent undskyld til hr. Erling Oxdam for at have forvekslet ham med de to øvrige ordførere fra Venstre.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Også lige et par supplerende bemærkninger til det forslag, der er på skatteområdet.

Der vil jeg da bestemt, det er ikke hr. Erling Oxdam, jeg tænker på, også gerne takke for den overvejende venlige modtagelse, som det forslag har fået, selv om jeg selvfølgelig godt har hørt, at der er nogle, der også har kritiske bemærkninger. Jeg er helt enig med hr. Kim Andersen, der sagde, at der er en række ting, som det ville være klogt at få gennemarbejdet i udvalgsarbejdet. Jeg tror, der er mange af de her spørgsmål, som egentlig får den bedste belysning ved, at vi klarer det den vej rundt, og i sagens natur stiller vi op med alt, hvad vi kan, med alle de oplysninger, som udvalget har brug for.

Men jeg undrer mig nu også noget over hr. Erling Oxdam, der startede med at sige, at så ville han fortsætte i samme spor som de to foregående Venstreordførere, der ikke var særlig venlige over for forslaget. Jeg hørte nærmest det modsatte. Man præciserer, man ikke har været med i sin tid, men at det her trods alt rummede nogle forbedringer.

Og så kan jeg ikke lade være med at sige både til hr. Oxdam og også til fru Aase D. Madsen, at det, at det er inden for en kasse, som det her jo er, det kan man synes er klogt eller ikke klogt, men det var nu engang indgangen, da man lavede den her afgift, at pengene skulle føres tilbage til erhvervslivet.

Derfor, hvis man i øvrigt accepterer den systematik, ja, så må konsekvensen selvfølgelig også være, at når man, som man har gjort i Industriens Udviklingsgruppeovre hos erhvervsministeren, har dokumenteret, at i modsætning til det, der var hensigten, da man lavede reglerne, har industrien fået en mindre del af tilbageføringen end det, der egentlig var forudsat, så går man ind og foretager en justering, som tilfældet er her. Men det, at man så flytter om på vægten, har, til hr. Erling Oxdam, også nogle konsekvenser andre steder. Og man har lov til at være imod noget, men jeg synes alligevel, at den sammenhæng burde man også hos Venstres ordfører på det forslag, der vedrører finansiering, lade sig påvirke en lille smule af, da det jo er en del af hele den virkelighed, vi forholder os til her, og hænger sammen med de øvrige forslag.

Så havde jeg også en lille supplerende bemærkning til fru Aase D. Madsen, der sagde, at på tørmælksområdet bliver man ramt med en stramning på 2 mio. Det er jo en sandhed, som man ikke bør imødegå, men det er i hvert fald ikke hele sandheden, da man også på det sam-

me område får en lettelse på 3 mio., og det vil sige, at hvis nu vi bruger sådan den almindelige regnebog og trækker de 2 fra de 3, så ender man altså med en nettolettelse på lige godt og vel 1 mio., og det er jo i hvert fald sandt, og ud over at det er sandt, så er det også en mere dækkende beskrivelse af den virkelighed end det kun at opgive de 2 mio.

Formålet med det her har sådan set været først og fremmest at sikre, at der, hvor man med de erfaringer, vi har fået, kan se, at der var behov for at justere, der, hvor vi vil gøre ting enklere i det hele taget – som miljøministeren sagde, med den pionerindsats, der ligger på det her område – jamen, der var det jo allerede i sin tid en forudsigtelse, at der ville være behov for, og det ville være klogt, at man lavede en revision af loven omkring det her tidspunkt.

Det er så det, vi har lagt frem nu, og jeg glæder mig over, at der har været ganske mange venlige bemærkninger om elementerne i det, som vi her har til behandling, også fra de partier, som ikke var med i sin tid, da det blev gennemført, og derfor også fra mig en åbenhed over for at diskutere med udvalget og partierne.

Jeg synes, det ville være en god ting, hvis vi ved tredjebehandlingen kunne konstatere, at vi havde fået en noget større samling om det her, da alle her i Folketinget, i hvert fald partierne Venstre og De Konservative tilbage i deres regeringstid, også mente, at vi skulle have en betydelig reduktion af CO₂-udledningen. Så er man også nødt til at ville nogle af redskaberne. Nu har vi fået dokumentation for, at her er der nogle redskaber, som faktisk virker i det virkelige liv, og som miljø- og energiministerne også konkluderer, som samtidig viser, at hvis vi ser på dansk erhvervsliv under ét, så har det ikke været skadeligt, snarere tværtimod, også konkurrencemæssigt.

Aase D. Madsen (DF):

Ja, jeg takker ministeren for bemærkningerne, men det var med hensyn til de der tre måneders renteproblemer, med hensyn til den 100 pct. tilbagebetaling. Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvordan millionerne kører frem og tilbage mellem ministeriet og erhvervslivet, men jeg vil da bare spørge: Var det ikke en nemmere metode for at undgå dette renteproblem, at man fratrag afgifterne i den almindelige momsafregning?

Så ville jeg gerne lige spørge, fordi det blev der glemt at give svar på, hvorfor alle fire lovforslag ikke var udsendt til høring samtidig. Vi

har kun høringssvar på L 50 og L 51, vi har ikke på det lovforslag, som vedrører skatteministeren. Ja, det var sådan set det, jeg ville sige.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Til fru Aase D. Madsen kan jeg sige om høringer: Der har været en meget, meget tæt kontakt med erhvervslivet i hele den her proces, også om det forslag, som jeg har præsenteret.

Så var der nogle spørgsmål om, om man ikke skulle afregne på en anden måde i stedet for den måde, man afregner på. Det er, som jeg også replicerede til hr. Kim Andersen, en klog ting, at man tager den slags tekniske spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslagene nr. L 50 og L 51 henvises til Det Enerkipolitiske Udvalg, lovforslag nr. L 52 henvises til Skatteudvalget, og at lovforslag nr. L 53 henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 56: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Mulighed for øget forældrebetaling i kommuner med en pasningsgaranti).
Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 27/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Björnsson (S):

En af de meget vigtige opgaver i vores samfund er at sikre pasningen af de mindste børn. Mulighederne for at løse den opgave forbedres med det her lovforslag. Børnepasningen varetages af kommunerne, de har ansvaret for at gennemføre regeringens pasningsgaranti, men det